

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 37T/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123011359
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Šatková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123011359.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Janou Šatkovou, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a) v Trestného zákona, s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a), písmeno c) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní v Nitre dňa 03.11.2023 takto

rozhodol:

Obžalovaný
A. B., nar. XX.XX.XXXX v Topoľčanoch, trvale bytom C., D. E. E. F. XXX/XXX, Topoľčany, toho času od 17.08.2023 vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Nitra,

sa uznáva za vinného, že:

dňa 17.08.2023 o 19.00 hodine v Topoľčanoch na Ulici pod kalváriou č. 295/151 v areáli bývalého cukrovaru, v jednej z obytných buniek, pod vplyvom alkoholu, vyhrážal sa svojej vnučke, poškodenej maloletej G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Topoľčany, prechodne bytom C., E. F. XXX/XXX zabitím tak, že jej uviedol vulgárne slová a povedal jej, že ju zabije, svoje vyhrážky umocnil tým, že sa na ňu zahnal v pravej ruke držiacaou sklenenou 1 litrovou fľašou od vína smerom na hlavu, čím týmto konaním u poškodenej maloletej N.V. vzbudil dôvodnú obavu, že tieto vyhrážky naplní,

teda:

inému sa vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a spáchal taký čin závažnejším spôsobom - so zbraňou a na chránenej osobe - dieťati a blízkej osobe, tým spáchal:

prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, s poukazom na §138 písmeno a) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a), písmeno c) Trestného zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á :

Podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona, zistiť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno l), písmeno n) Trestného zákona, zistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m) Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 odsek 2, § 78 odsek 1 Trestného zákona ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 77 odsek 2 a § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov.

o d ō v o d n e n i e :

Na základe obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Topoľčany, sp. zn. PV 367/23/4406 zo dňa 09.10.2023, Okresný súd Nitra (ďalej len „súd“) prejednal trestnú vec obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Topoľčanoch, trvale bytom C., bez prihlásenia E. F. XXX/XXX, C., toho času od 17.08.2023 vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra (ďalej len „obžalovaný“), stíhaného pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, s poukazom na §138 písmeno a) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a), písmeno c) Trestného zákona.

Súd vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní konanom dňa 03.11.2023, na ktorom obžalovaný urobil vyhlásenie v zmysle § 257 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý mu je kladený za vinu vo vyššie označenej obžalobe, a zároveň uviedol, že ľutuje spáchanie skutku. Obžalovaný bol poučený podľa § 257 odsek 4 Trestného poriadku, že takéto vyhlásenie bude súd pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia považovať za priznanie spáchania skutkov, a obžalovaný bol tiež poučený podľa § 257 odsek 5 Trestného poriadku, že takéto vyhlásenie je neodvolateľné, nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku, teda ak by zásadným spôsobom bolo porušené jeho procesné právo na obhajobu. Keďže obžalovaný na všetky otázky súdu, položené mu podľa ustanovenia § 333 odsek 3 písmeno c), d), f), g) a h) Trestného poriadku, odpovedal kladne, súd jeho vyhlásenie prijal a rozhodol, že dokazovanie v rozsahu priznania spáchania skutkov na hlavnom pojednávaní nevykoná. Súd tak rozhodol z dôvodu, že vyhlásenie obžalovaného o vine bolo v zhode s dokazovaním vykonaným v prípravnom konaní a tiež z dôvodu, že konaním obžalovaného boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, s poukazom na §138 písmeno a) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a), písmeno c) Trestného zákona.

Súd mal teda za to, že týmto postupom bolo dostatočne preukázané, že skutok zavinene spáchal práve obžalovaný spôsobom uvedeným v skutkovej vete obžaloby, v dôsledku čoho bol tento aj správne právne kvalifikovaný.

K osobným pomerom obžalovaného súd z listinných dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 269 Trestného zákona zistil, podľa výpisu z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov, že obžalovaný bol obžalovaný 9 krát priestupkovo prejednávaný a postihovaný, a to pre priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa dopustil hrubým správaním – vulgarizmami, vyhrázaním sa, z toho dvakrát aj voči manželke, jedenkrát bol postihnutý sa priestupok proti verejnému poriadku. Obžalovaný má 12 záznamov v registri trestov, z toho v 6 prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. V posledných štyroch prípadoch bol odsúdený pre prečin nebezpečného vyhrážania. Podľa odpisu registra trestov, bol obvinený z výkonu trestu odňatia slobody prepustený naposledy 22.09.2022, teda necelý rok pred spáchaním skutku (rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14.07.2021, sp. zn. 1T/37/2021). Obžalovaný býva v unimobunke, vedľašej od poškodenej, má konzumovať alkohol často a pravidelne, pod vplyvom ktorého sa správa voči svojmu okoliu hrubo, a to aj napriek tomu, že v konaní Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/37/2021 mu bolo uložené ochranné opatrenie v podobe ústavného ochranného protialkoholického liečenia.

Pri úvahách o druhu trestu a jeho výmere postupoval súd v zmysle ustanovení § 34 odsek 1 až odsek 4, odsek 6 Trestného zákona, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestných činov, ich následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu obžalovaného a možnosť jeho nápravy.

Medzi základné pravidlá dôležité pri ukladaní trestu v prvom rade patrí ustanovenie § 34 odsek 1 Trestného zákona, zakotvujúce účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon,

na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých členov spoločnosti, robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou (retribúcia). V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Osobu páchatela treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach. V rámci hodnotenia osoby páchatela nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy.

Zásada proporcionálnosti trestu znamená, že trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu. Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy.

Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Možnosť nápravy páchatela konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatela na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatela má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činu (Rt 23/1967).

Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

V intenciách vyššie spomínaných základných zásad ukladania trestov súd u obžalovaného prihladol na poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 Trestného zákona, a to konkrétne, že obžalovaný sa priznal k spáchaniu skutku a tento oľutoval (okolnosť uvedená pod písmenom l). Priznanie obžalovaný uskutočnil v prípravnom konaní, konanie oľutoval aj pri svojom výsluchu, kedy súd rozhodoval o jeho väzbe, ako aj prostredníctvom vyhlásenia o vine podľa § 257 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní. V danom prípade obžalovaný týmto vyhlásením o vine umožnil prevziať výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní a kladnými odpoveďami na otázky podľa § 333 odsek 3 písmeno c), d), f), g) a h) Trestného poriadku, naplnil podmienku uvedenú v § 36 písmeno n) Trestného zákona. Súd zároveň prihladol ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m) Trestného zákona na skutočnosť, že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený.

S prihliadnutím na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností (2:1) voči priťažujúcej okolnosti, súd vychádzal pri ukladaní trestu z trestnej sadzby uvedenej v Trestnom zákone § 360 odsek 2 a súčasnom znížení hornej hranice trestnej sadzby postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, a ukladal trest vo výmere 6 mesiacov – 26 mesiacov.

Súd rozhodol o uložení trestu odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov. Túto výmeru považoval za dostatočnú na dosiahnutie účelu trestu z hľadiska represie aj generálnej prevencie. Súd zastáva názor, že uloženie trestu odňatia slobody dlhšej výmery by v prípade odsúdeného neplnilo účel rehabilitácie – individuálnej prevencie, keď ani predchádzajúce odsúdenia v obdobnej výmere neodradili obžalovaného od opakovaného spáchania trestného činu nebezpečeného vyhrážania. Protiprávne konanie obžalovaného je podporované nadmerným užívaním alkoholu a vzťahmi v prostredí, v ktorom žije, čo nie je možné napraviť ani výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere na hornej hranici trestnej sadzby.

Na výkon uloženého trestu zaradil súd obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, použijúc pri tom ustanovenie § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona,

pretože obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním týchto trestných činov vo výkone trestu odňatia slobody, naposledy s poukazom na odsúdenie Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 1T/37/2021 zo dňa 14.07.2021.

Vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania, ktorého závery súd vykonal na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 268 odsek 2 Trestného poriadku, a skutočnosť, že sa obžalovaný protiprávneho konania dopustil opakovane pod vplyvom alkoholu, pričom predchádzajúce uložené ochranné liečenie ústavnou formou nebolo úspešne realizované, rozhodol súd o ochrannom dohľade v trvaní 2 roky a zároveň obžalovanému podľa § 77 odsek 2 a § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov.

Nikto z poškodených si náhradu škody v tomto konaní neuplatňoval, preto súd o nej ani nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto trestnému rozkazu môžu podať odpor obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, ako aj prokurátor. Odpor sa podáva na súde alebo na pošte a adresované súdu, ktorý trestný rozkaz vydal (Okresný súd Nitra), a to do ôsmich dní od jeho doručenia. Proti výroku o náhrade škody, ktorým bola priznaná náhrada škody, môže poškodený podať odpor; ak poškodený podal odpor, trestný rozkaz sa ruší vo výroku o náhrade škody. Samosudca odkáže uznesením poškodeného na občianske súdne konanie, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom. Rovnako sa postupuje aj vtedy, ak odpor proti výroku o náhrade škody podá iná oprávnená osoba. Ak proti trestnému rozkazu podala oprávnená osoba odpor, samosudca nariadi vo veci hlavné pojednávanie; pri prejednávani veci na hlavnom pojednávaní nie je sudca viazaný právnou kvalifikáciou ani druhom a výmerou trestu. Ak bol odpor podaný v lehote a nebol vzatý späť do začatia hlavného pojednávania, trestný rozkaz sa prednesením obžaloby prokurátorom na hlavom pojednávaní ruší. Trestný rozkaz sa stane právoplatným, a ak Trestný poriadok neustanovuje niečo iné, aj vykonateľným, ak odpor nebol podaný, uplynutím lehoty na podanie odporu, ak bol podaný odpor vzatý späť, dňom späťvzatia odporu.